

Dosarul nr. 3ra-990/22
2-19117996-01-3ra-23092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: V. Sîrbu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: Gh. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

30 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Deli Teodor,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de Deli Teodor împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal
Chișinău cu privire la obligarea de a achita plata compensației pentru serviciile de
transport și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost
respinse cererile de apel depuse de Deli Teodor și de Primăria mun. Chișinău și
Consiliul mun. Chișinău și menținută hotărârea din 8 iulie 2020 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2019, Deli Teodor a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la
obligarea de a achita plata compensației pentru serviciile de transport, repararea
prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că din anul 2000 este pensionar MAI al RM,
xxxxx pe viager.

La 14 februarie 2017, a depus cererea nr. 177/17 către Direcția asistență socială
al sectorului Rîșcani al municipiului Chișinău, anexând copiile la buletinul de
identitate și certificatul de dezabilitate, prin care a solicitat eliberarea abonamentului
anual pentru călătorie în transportul comun urban și suburban în raza mun. Chișinău
în locul compensației stabilite pentru călătoria persoanelor cu dizabilități în
transportul comun urban și suburban.

A susținut că Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului
Chișinău, cu subordonata Direcție asistență socială a sectorului Rîșcani mun.
Chișinău, nu au emis niciun răspuns în acest sens.

Ulterior, la 16 mai 2019, a depus către Primăria mun. Chișinău cererea nr. D-4633, prin care a solicitat reconfirmarea și achitarea compensației legal stabilite pentru perioada anilor 2016 - 2019 și comunicarea informației cerute prin cerere.

Însă, Primăria municipiului Chișinău și Consiliul municipiului Chișinău nu au oferit nici un răspuns la cererea lui.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 49 din Legea nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, potrivit căreia compensația pentru serviciile de transport se acordă persoanelor cu dizabilități locomotorii, persoanelor cu dizabilități severe și accentuate, copiilor cu dizabilități, precum și persoanelor care însoțesc persoane cu dizabilități severe sau copii cu dizabilități, cel puțin o dată în trimestru, la locul de reședință, din bugetul de stat, prin transferuri cu destinație specială către bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea.

A solicitat admiterea acțiunii, obligarea Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău de a efectua în beneficiul său plățile cu titlu de compensații pentru serviciile de transport pentru perioada anilor 2016-2019 și neachitată anterior în sumă de 1 980 de lei, repararea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

La 23 iunie 2020, Teodor Deli a depus o cerere de majorare a pretențiilor prin care a solicitat achitarea compensației legale pentru transport în mărime de 2 700 lei pentru perioada anilor 2016-2020 și a prejudiciului moral în mărime de 14 000 lei.

Prin încheierea din 8 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, au fost declarate inadmisibile pretențiile înaintate de Teodor Deli împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la încasarea prejudiciului moral în sumă de 14 000 lei și obligarea la plata compensației pentru serviciile de transport pentru perioada 2019 (trimestru 4) – 2020.

Prin hotărârea din 8 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Teodor Deli împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău cu privire la obligarea de a achita plata compensației pentru serviciile de transport și fost obligat Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, prin intermediul direcției competente, să achite în beneficiul lui Teodor Deli plata compensației pentru serviciile de transport pentru perioada anilor 2017-2019, în sumă de 1 980 lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La 4 august 2020, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Teodor Deli a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 24 noiembrie 2020, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

La 7 august 2020, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău au depus apel împotriva hotărârii din 8 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 Cod administrativ.

La 7 iulie 2021, apelantul Teodor Deli a depus în instanța de apel o cerere de majorare a pretențiilor, solicitând achitarea compensației legale pentru transport în mărime de 3780 lei și a prejudiciului moral în mărime de 30 000 lei.

Prin încheierea din 7 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă pretenția cu privire la obligarea achitării compensației pentru perioada

2019-2021, în sumă de 3780 lei, formulată în instanța de apel, la cererile de apel declarate de către Teodor Deli, Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 iulie 2020, precum și recursul declarat de către Teodor Deli împotriva încheierii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 8 iulie 2020, emise în cauza în contencios administrativ la acțiunea înaintată de către Teodor Deli împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, cu privire la obligarea achitării plății compensației pentru serviciile de transport pentru perioada 2016-2019, repararea prejudiciului moral și restituirea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de Deli Teodor și a fost menținută încheierea din 7 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse cererile de apel depuse de Deli Teodor și de Primăria mun. Chișinău și Consiliul mun. Chișinău și menținută hotărârea din 8 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că Deli Teodor a îndeplinit obligațiunile prevăzute de prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1413 din 27 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport, întrucât conform cererii de eliberare a abonamentului anual din 10 februarie 2017, Deli Teodor a anexat copia certificatului de invaliditate și copia buletinului de identitate, ce legal îi conferă dreptul de a beneficia de un asemenea drept social.

În acest context, instanțele de judecată ierarhic inferioare au apreciat ca neîntemeiat argumentul Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, precum că Deli Teodor nu s-a conformat cerințelor prevăzute prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 8/10 din 22 noiembrie 2018 „Cu privire la aprobarea într-o nouă redacție a Regulamentului privind modul stabilirii și acordării de compensații unor categorii de persoane pentru călătoria în transportul public urban și suburban din municipiul Chișinău”.

Cu referire la răspunsurile emise de către Direcția asistență socială al sectorului Rîșcani, mun. Chișinău nr. 1034 din 18 aprilie 2019 și nr. 496 din 28 februarie 2017, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit pasivitatea și lipsa îndeplinirii obligațiilor pozitive ce sunt puse în sarcina autorității în vederea valorificării dreptului social a lui Deli Teodor privind plata de compensații pentru serviciile de transport.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au ajuns la concluzia de obliga Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău, prin intermediul direcției competente, să achite în beneficiul lui Teodor Deli plata compensației pentru serviciile de transport pentru perioada anilor 2017-2019, în sumă de 1 980 lei.

În același timp, cu privire la netemeinicia pretenției lui Teodor Deli privind încasarea compensației pentru serviciile de transport pentru anul 2016, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de stabilire și plată a compensației pentru serviciile de transport nr. 1413 din 27 decembrie 2016, a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2017, astfel că prevederile legale se aplică situațiilor după ce au intrat în

vigoare și doar după ce a fost publicată în Monitorul Oficial, neavând efect retroactiv pentru evenimentele din trecut.

La 21 iulie 2022, Deli Teodor a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, iar la data de 14 octombrie 2022 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea respingerii acțiunii, considerându-le în partea dată ca fiind neîntemeiate.

Totodată, în conținutul recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept expuse inițial în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel.

La 17 octombrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Primăriei mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău copia cererii de recurs depusă de Deli Teodor, fiindu-le explicat dreptul de a depune referință (f. d. 6 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție referințe nu au parvenit.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele dosarului rezultă că dispozitivul deciziei contestate a Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat în ședință publică la 21 iunie 2022, fiind notificat recurentului la 30 iunie 2022 (f. d. 230, 238-239 vol. I).

Se mai constată că la 21 iulie 2022, Deli Teodor a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 240 vol. I).

Tot actele cauzei atestă că la 14 septembrie 2022, recurentului Deli Teodor i-a fost notificată decizia motivată din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f. d. 241 vol. I).

La 14 octombrie 2022, Deli Teodor a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 1-3 vol. II).

Astfel, recursul depus de Deli Teodor împotriva deciziei din 21 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Deli Teodor, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este

inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de

caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Deli Teodor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Deli Teodor se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu